

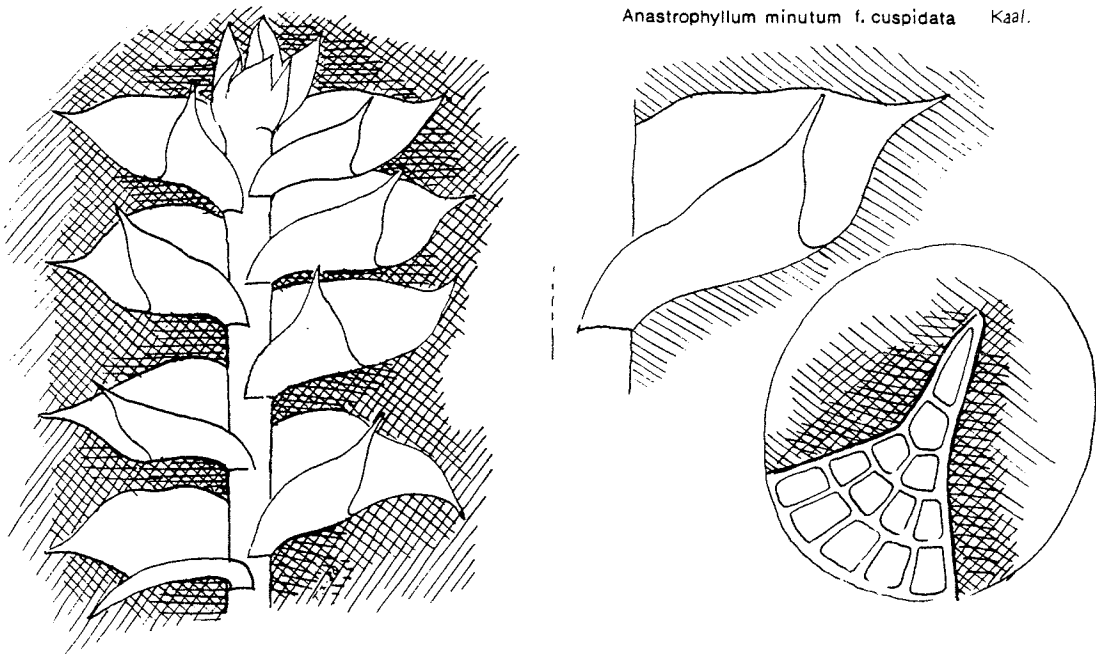
Mossornas Vänner på Svenska västkusten

1980

10

SEPT

Information till medlemmar och intresserade

Tomas Hallingbäck	Mossinventeringen i Göteborgstrakten, Bladm. L-Z	2 - 6
Gerhard Kristensson	M.V. första vårexkursion	800330 7
Tomas Hallingbäck	M.V. andra vårexkursion	800413 8
Peter Carlsson	M.V. tredje vårexkursion	800427 9
Gerhard Kristensson	M.V. fjärde vårexkursion	800504 10
Tomas Hallingbäck	M.V.s Danmarksresa	8005,23-26 11
Torbjörn Johansson	Hookeria lucens, 3:e Hallandslok.	12

Årsavgiften på 15:- sändes till Harry Andersson p.g.41 43 50 - 9, Ekvägen 2, 442 00 Kungälv. Glöm ej att ange avsändare !

Artiklar för publicering sändes till Torbjörn Johansson, Trädgårdsg.3, 312 00 Laholm. OBS marginal i vänsterkant ca 40 mm.

Här kommer fortsättningen på artlistan över påträffade mossor i vårt undersökningsområde. De tidigare avsnitten finns att se i MV 1, MV 2, MV 5. Nya fynd i fält samt nyupptäckter i herbarierna har resulterat i några tillägg, se nedan.

Liksom i de tidigare förteckningarna anger jag lokal endast då antalet är eller understiger tre. Fler än tre så anger jag endast namnet på socknen, i övrigt anger jag förkortningar som t ex, allm = allmän etc.

Vad beträffar nomenklatur och förkortningar se i MV 2.

I denna del av artlistan finns ett anmärkningsvärt fynd, nämligen ett återfynd av Pohlia elongata. En mycket sällsynt bladmossa i södra Sverige, i norra Sverige vanligare, i synnerhet i fjällen.

P F Wahlberg uppgav den från Göteborgstrakten i sin avhandling 1820.

Sedan dess har ingen rapporterat den och belägg tycks saknas.

Den 4:e maj i år fann vi den under vår inventeringsexkursion i en nordvärd bergbrant vid Ingsjön.

Totalsumman för mossor anträffade inom undersökningsområdet uppgår i juni 1980 till 553 (412 blad- & 141 levermossor).

Tillägg & Rättelser :

Barbula hornschuchiana (Torsby, MV-77)

Bryum stirtonii (Landvetter C S -18)

Campylopus introflexus (P Sögård ,Lerum 1977)

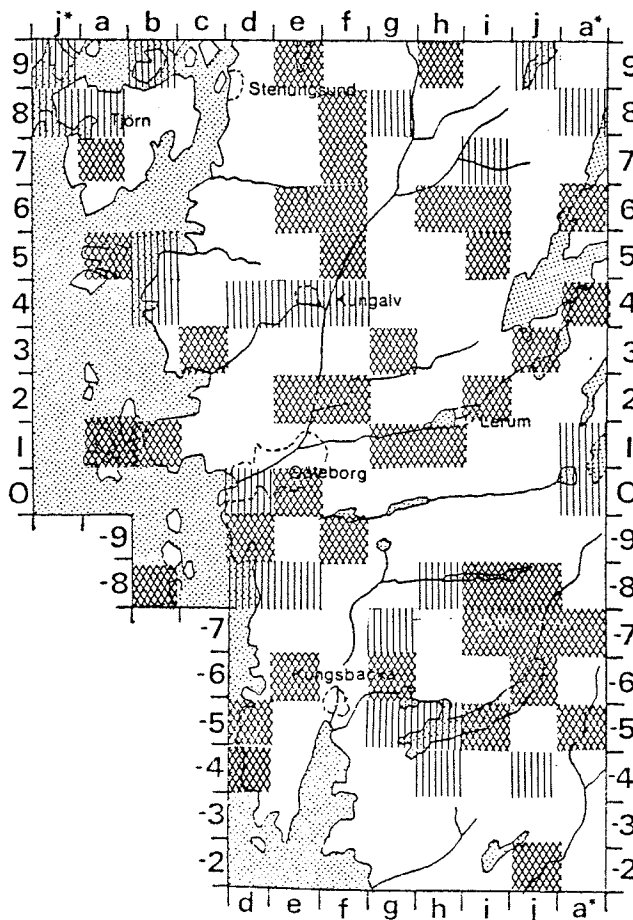
Dicranoweisia crispula (Stenkyrka, G Hell -14)

Dicranum scottianum (Marstrand, enl T-B Engelmark)

Ditrichum cylindricum (Horred P A L -34)

Fissidens viridulus (Säve C S -21)

Grimmia affinis (4 lokaler)

1 juni 1980

 bättre inventerade rutor
 sämre inventerade rutor

- Leptobryum pyriforme (Hedw.) Wils.
: m.allm. 7 lokaler.
- Leskea polycarpa Hedw.
: m.allm. 13 lokaler.
- Leucobryum glaucum (Hedw.) B S G
: allm. Ej funnen fertil.
- Leucodon sciuroides (Hedw.) Schw.
: t.allm. Oftast epifytisk.
- Mnium hornum Hedw.
: allm.
- Mnium marginatum (With.) Beauv.
: två äldre tvivelaktiga fynd.
- Mnium stellare Hedw.
: sälls. Björlanda, Onsala, Örgryte, Bollebygd.
- Neckera complanata (Hedw.) Hüb.
: allm.
- Neckera crispa Hedw.
: m.allm.
- Neckera pumila Hedw.
: sälls. Ytterby, Guddehjem C.S. 1924, T.H.-78; Fjärås, Rossared C.S. 1921.
- Oedipodium griffithianum (Sm.) Schw.
: endast en lokal : Partille, mellan "Bäfsjön och Annedal" C.S. 1921,-34. med kapslar. Ej återfunnen senare.
- Oligotrichum hercynicum (Hedw.) Lam.
: t.allm. i inlandet, sälls nära kusten.
- Oncophorus wahlenbergii Brid.
: sälls. Alingsås, vid Öjasjön, H.P. 1940 ruta +6a.
- Orthodicranum flagellare (Hedw.) Loeske
: m.allm. i inlandet. Sällsynt nära kusten. Bl a Lerum, Härryda, Östad etc
- Orthodicranum montanum (Hedw.) Loeske
: allm. Särskilt kring Göteborg.
- Orthodontium lineare Schwaegr.
: Björlanda, 500 m NV om kyrkan. T.H. 1978. Neofyt.
- Orthotrichum affine Brid.
: Allm. utanför tätorterna.
- Orthotrichum anomalum Hedw.
: m.allm. på kalkplattor, skalgrus etc.
- Orthotrichum cupulatum Brid. sällsynt.
: Göteborg, Bot.trädg. S.L.-79; Bohus fästning T.H.-77; Marstrand P.T.Cleve-93.
- Orthotrichum diaphanum Brid.
: t.allm. Även i städerna.
- Orthotrichum fastigiatum Brid.
: t.allm. Epifyt. Står O. affine nära taxonomiskt.
- Orthotrichum lyellii Hook.et Tayl.
: t.allm. Epifytisk.
- Orthotrichum pallens Bruch. Sällsynt.
: Angered, Steken, P.A.L. 1926.
- Orthotrichum patens Brid.
: Sällsynt. Enligt litt.(H.P. 1929) = Nödinge, Backa på ask.
- Orthotrichum pulchellum Brunt.
: sällsynt. Göteborgs Bot.trädgård (Nyh.& Crundw.-62), Marstrand P.A.L. 1926; Nödinge, P.A.L. -45; Backa P.A.L. -30.
- Orthotrichum pumilum Sw. (=O.schimperi Ham.= O. fallax Brid.)
: t.allm. Åtmistone före 1950,.
- Orthotrichum rupestre Schl.
t.allm. Oftast på sten, något kalkgynnad och ofta nära kusten.
- Orthotrichum speciosum Nees
: t.allm. 18 lokaler, alla före 1950.
- Orthotrichum stramineum Hornsch.
: t.allm. Flera fynd efter 1950.
- Orthotrichum striatum Hedw.
: t.allm. Endast få fynd efter 1950.
- Paraleucobryum longifolium (Hedw.) Loeske
: allm.
- Phascum cuspidatum Hedw.
: m.allm. Göteborgs stad, V:a Frölunda, Fässberg, Hanhals, Klövedal, Stenkyrka, Botaniska trädgården(GBG).
- Philonotis arnellii Husn.
: t.allm.
- Philonotis caespitosa Jur.
: t.allm.
- Philonotis calcarea (B S G) Schimp.
: sälls. : Torslanda, Björlanda, Torsby, Solberga, Surte, Onsala.
- Philonotis fontana (Hedw.) Brid.
: allm. Redan 1821 av P.F.Wahlberg.
- Philonotis marchica (Hedw.) Brid.
: Sällsynt, endast två lokaler, Lagklarebäck och Krokslätt båda i Göteborg av C. Hjärne 1903-12.
- Philonotis seriata Mitt.
: sällsynt. 2 lok.: Boh, Backa, Röd C.Hj.-12 + Boh, Valla, Lind Ax. Bi. 1932 (?). Båda tveksamma !
- Philonotis tomentella Mol.
: Sällsynt. : Marstrand, Torsby, Kungälv, Ytterby, Säve, Askim, Skeplanda.
- Physcomitrium pyriforme (Hedw.) Brid.
: mindre allm. 18 lokaler.
- Plagiobryum zierii (Hedw.) Lindb.
: 1 lok.: Vg. Angered, Ö om Lerjeholms kvarn i branten. C.S.-26. Återfunnen 1974 (TH).
- Plagiomnium affine (Funck) Kop.
: Allm.
- Plagiomnium cuspidatum (Hedw.) Kop.
: Tämligen allm.
- Plagiomnium elatum (BSG) Kop. (=seligeri)
: Mindre allm. (16 lokaler).
- Plagiomnium ellipticum (Brid.) Kop. (=rugicum)
: Mindre allm. Göteborg, Horred, Bollebygd, Fässberg.
- Plagiomnium medium (B.S.G.) Kop.
: Sällsynt. Råda, Fässberg, Angered, Floda.

- Plagionnium rostratum (Schrad.)Kop.
: Mindre allm. Göteborg, Rödbo, Bohus,
Utby, Fjärås, Klövedal, Sätilla, Torsby.
- Plagionnium undulatum (Hedw.)Kop.
: Allm.
- Plagiopus oederi (Brid.)Limpr.
: Sällsynt. Boh, Jörlanda, Ranebo +
Klövedal, berget N om kyrkan, + Stenkyrka,
NV-sluttning av berget SO om Tyfta.
- Plagiothecium curvifolium Limpr.
: Tämligen allm.
- Plagiothecium denticulatum (Hedw.)B.S.G.
: Allm.
- Plagiothecium laetum B S G
: Tämligen allm.
- Plagiothecium latebricola B S G
: Mindre allmän: S:t Peder, Ytterby, Råda,
Örgryte, Hisingen, Romelanda, Askim,
Alingsås, Bot.trädg.i Göteborg, Lerum m fl
- Plagiothecium piliferum (Hartm.) B S G
: Sällsynt. Endast funnen av P.F.Wahlberg 1820
vid Gunnebo. Beläggmtrl ej funnit.
- Plagiothecium platyphyllum Mönk.
: Sällsynt. Flera tveksamma kollekyer.
- Plagiothecium roesianum (Hampe)Br.Eur.(=cavifolium)
: Mindre allm. Örgryte, Landvetter, Rolfstorp,
Angered, Nödinge, Jörlanda, Spekeröd.
- Plagiothecium ruthei Limpr.
: Mindre allm.: Örgryte, Källered, Tölö, Lerum,
Angered, Göteborg.
- Plagiothecium silvaticum?(Brid.)Br.Eur.(=nemorale)
: Sannolikt sällsynt. Ett stort antal koll.
finns i herbarierna men är inte kontrollerade.
- Plagiothecium succulentum (Wils.)Lindb.
: Sannolikt tämligen allm.
- Plagiothecium undulatum (Hedw.) B S G
: Allmän.
- Platygyrium repens (Brid.)Br.Eur.
: tämligen allm.
- Pleuridium acuminatum Lindb.
: Torslanda : Tumlehed C.Hj.-44, Lindome,
Annesto-p C.S.-26.
- Pleuridium subulatum (Hedw.) Rabenh.
: Mindre allm.
- Pleurozium schreheri (Brid.)Mitt.
Allm.
- Pogonatum aloides (Hedw.)P.Beauv.
: Mindre allm.
- Pogonatum nanum (Hedw.)P.Beauv.
: Mindre allm. 6 lokaler.
- Pogonatum urnigerum (Hedw.)P.Beauv.
: Tämligen allm.
- Pohlia albicans (Wahl.)Lindb.
(syn. Mniobryum wahlenbergii)
: Slottskogen, Tölö, Vallda, Lerum, Angered.
- Pohlia delicatula (Hedw.)Grout. (Mniobryum d.)
: Sällsynt: Lycke, Lundby, Håltå, Göteborg.
- Pohlia bulbifera (Warnst.)Warnst.
: Allmän
- Pohlia carstrottrachela(Ren, & Card.)Broth.
(= P.annotina)
: Tämligen allm.
- Pohlia cruda (Hedw.)Lindb.
: Tämligen allm.
- Pohlia elongata Hedw.
: uppgiven för Gbg-trakten av P F
Wahlberg 1820. Funnen i Sätilla sn,
nordbrant vid Nedre Ingsjön, av
Mossornas Vänner den 4 maj 1980.
- Pohlia nutans (Hedw.)Lindb.
: Allmän.
- Pohlia prolifera (Limpr.) H.Arn.
: Täml.allm.
- Pohlia sphagnicola (B, S, G)Lindb.
: Sällsynt: Källered, Jörlanda.
- Polytrichum alpinum Hedw.
: Sällsynt. Lerum, Angered, Delsjö-omr.,
Vallda.
- Polytrichum commune Hedw.
: Allm.
var. perigoniale : Täml.Allm.
- Polytrichum formosum Hedw.
: Allm.
- Polytrichum juniperinum Hedw.
: Allmän.
- Polytrichum piliferum Hedw.
: Allmän.
- Polytrichum longisetum Sw. ex Brid.
: Tämligen allm. Främst på torvmossar och
vägskärningar.
- Polytrichum strictum Brid.
: allm. huvudsakligen på mossar.
- Pottia heimi (Hedw.)Hampe
Mindre allm. Släp, Kungälv, Vallda, Vrångö,
Onsala, Säve, Björlanda, Torsby.
- Pottia intermedia (Turn.)Führn.
: Sällsynt. Göteborg C.S.1921 + Agnetorp C.S.-
1921.
- Pottia lanceolata (Warnst.)K.Müll.
: Sällsynt: Lycke, V. om St.Ryr.H.P. 1932.
- Pottia truncata (Hedw.)Führn.
: Allmän
- Pseudobryum cinclidioides (Hueb.)Kop.
: (= Mniom c.) Mindre allmän, Tölö, Hyssna,
Fässberg, Öxnevalla, Fjärås, Ytterby, Skallsjö.
- Pseudophemerum nitidum (Hedw.)Reim.
: Mindre allm. Släp, Surteby, Göteborg, Håltå,
Angered, Östad.
- Pseudoleskeella nervosa (Brid.)Nyh.
: Sällsynt: 3 lokaler: Vallda(H P -29),
Onsala, Håkvilla C.S.-20, + Jörlanda,
K yrkeby C.S.-26.
- Pterogonium gracile (Hedw.)Sm.
: Mindre allm. 24 lokaler. Något över-
representerad i herbarierna.
- Pterygynandrum filiforme Hedw.
: Sällsynt. Örgryte, Ånggården 1839 J E A.
+ Vikaryd, vid Mjörn.?
- Ptilium crista-castrensis (Hedw.)DeNot
: Tämligen allm. Sällsvnt nära kusten.

- Pylaisia polyantha (Hedw.) Schimp.
: Mindre allm. 15 lokaler, merparten från inlandet, endast enstaka yngre fynd.
- Rhabdoweisia crispata (With.) Lindb.
: Mindre allm. Dock ett 30-tal lokaler.
- Rhabdoweisia fugax (Hedw.) B.S.G.
: Mindre allm. Ungefär lika vanlig som föregående.
- Racomitrium aciculare (Hedw.) Brid.
Allmän.
- Racomitrium aquaticum (Schrad.) Brid.
: Allmän.
- Racomitrium canescens (Hedw.) Brid.
: Sällsynt, 3 lokaler: Råda, Håltå, och Partille.
- Racomitrium ericoides (Hedw.) Brid.
: Allmän.
- Racomitrium fasciculare (Hedw.) Brid.
: Tämligen allm.
- Racomitrium heterostichum (Hedw.) Brid.
: Allmän
- Racomitrium lanuginosum (Hedw.) Brid.
: Allmän.
- Racomitrium microcarpon (Hedw.) Brid.
: sällsynt. Lundby, Tolered 1922, C.S. + Älfsared I.S.-25, LValla, Ö om Tönsång Sell. -45, Fotskål, MV-78.
- Racomitrium sudeticum (Funck) B.S.G.
: Mindre allmän, 7 lokaler men sannolikt förbisedd.
- Rhizomnium pseudopunctatum (Bruch & Schimp.) Kop.
: Sällsynt, Onsala, Hårryda, Partille, St. Lundby, Fjärås, Sätilla.
- Rhizomnium punctatum (Hedw.) Kop.
: Allmän
- Rhodobryum roseum (Hedw.) Limpr.
: Allmän utom i kusten där mindre allm.
- Rhynchostegiella compacta (C.Müll.) Loeske
: Boh, Lycke, Älgön, V.Gillner 1950.
- Rhynchostegium riparioides (Hedw.) Card.
: Mindre allm. Hanhals, Romelanda, S:t Peder, Östad, Törlö.
- Rhytidiadelphus brevirostris (Schw.) Nyh.
: Sällsynt. 10 lokaler: Fjärås, Lindome, Östad, Säve, Kungälv, St.Lundby, Jonsered, Jörlanda, Lycke.
- Rhytidiadelphus loreus (Hedw.) Warnst.
: Allm.
- Rhytidiadelphus squarrosus (Hedw.) Warnst.
: allm, särskilt på kulturmark.
- Rhytidiadelphus subpinnatus (Lindb.) Kop.
: Sällsynt, 5 lokaler, Östad, Romelanda, Ytterby, Björketorp, Jörlanda, Partille.
- Rhytidiadelphus triquetrus (Hedw.) Warnst.
: Allm.
- Rhytidium rugosum (Hedw.) Kindb.
: Sälls. Torsby, V om Höga, på solig diabasbacke. H E J 1924.
- Schistidium agassizii Sull. & Lesq.
: sällsynt: Björketorp, Nödinge, Partille, Spekeröd, Fjärås.
- Schistidium alpicola (Hedw.) Limpr.
: mindre allm. 10 lokaler.
- Schistidium apocarpum (Hedw.) B S G
: täml. allm. på basiska stenar eller i bäck.
- Schistidium maritimum (Turn.) B S G
: mindre allm. Lokalt allmän på havsklippor.
- Schistostega pennata (Hedw.) Web. & Mohr.
: tämligen allm. 20-tal lokaler.
- Scleropodium purum (Hedw.) Limpr.
: tämligen allm.
- Scorpidium scorpioides (Hedw.) Limr.
: mindre allm. 10 lokaler.
- Sphagnum angustifolium (Russ.) C.Jens.
: allm.
- Sphagnum auriculatum Schimp.
: allm.
- Sphagnum balticum (Russ.) Russ. ex Jens.
: sällsynt, Romelanda, Giller mossen T H - 1977.
- Sphagnum compactum DC.
: allm.
- Sphagnum contortum K.F.Schultz.
: Sällsynt, Hårryda C S 1921, Östad C.Hj.1911. Det finns ytterligare koll. av C.Hj. sannolikt felbestämda. MV fann den i Stenkyrka (Håle mosse) 1979.
- Sphagnum cuspidatum Hoffm.
: allm.
- Sphagnum fallax Klinggr.) Klinggr.
: allm.
- Sphagnum fimbriatum Wils.
: allm.
- Sphagnum flexuosum Dozy & Molk.
: mindre allm. Törlö, Fåssberg, Partille, Askim, Råda, Ytterby, Styrsö.
- Sphagnum fuscum (Schimp.) Klinggr.
: allm.
- Sphagnum girgensohnii Russ.
: allm.
- Sphagnum imbricatum Russ.
: allm.
- Sphagnum inundatum Russ.
: Sannolikt ihopblandad med auriculatum. Enligt herbarium GB är den täml.allm.
- Sphagnum lindbergii Schimp.
: sälls. Vg. Alingsås, Spångatjärn T H 1976. Bergjum, Vättelefjäll C S 1919.
- Sphagnum magellanicum Brid.
: allm.
- Sphagnum majus (Russ.) C.Jens.
: mindre allm.
- Sphagnum molle Sull.
: mindre allm.
- Sphagnum nemoreum Scop.
: allm.
- Sphagnum obtusum Warnst.
Vg. Tunge sn, Barsjön MV 1979. Sannolikt sällsynt.
- Sphagnum palustre L.
allm.
- Sphagnum papillosum Lindb.
: allm.

Sphagnum pulchrum (Brait.)Warnst.
: täml. allm.

Sphagnum quinquefarium (Brait.)Warnst.
: allm.

Sphagnum riparium Ångstr.
: Mindre allm.

Sphagnum russowii Warnst.
: tämligen allm.

Sphagnum squarrosum Crome
: allm.

Sphagnum strictum Sull.
: tämligen sällsynt: Släp, Landa, Fjärås,
Lindome, Torsby, Romelanda, Hisingen, Råda,
Stenkyrka och Örgryte (Delsjömr.).

Sphagnum subnitens Russ. & Warnst.
: tämligen allm.

Sphagnum subsecundum Nees
: tämligen allm.

Sphagnum subtile (Russ.)Warnst.
: sällsynt. Fässberg, Brattekleiv C.S.-26,
det H.Sjörs. + Härryda, V om Björksjön
C S 1921, det H.Sjörs. En diskutabel art.

Sphagnum tenellum (Brid.)Brid.
: allm.

Sphagnum teres (Schimp.)Ångstr.
: sällsynt. : Onsala, Partille, Bergjum,
Örgryte, Vallda.

Sphagnum warnstorffii Russ.
: sällsynt: Lindome, Fjärås, Härryda, Örgryte.

Splachnum ampullaceum Hedw.
: mindre allm. Något överrepresenterad i våra
herbarier. ca 10-talet lokaler.

Splachnum rubrum Mont.
: sällsynt, Bergjum, Barefjäll C.S. 1919,
Töllsjö, Hökhult U.Eliasson 1979, Björke-
torp 500 m V om Skogslund TH-76.

Stroemia gymnostoma (Bruch)Hag.
: sällsynt, Lindome, Fässberg, St.Lundby,
Ålfsered.

Stroemia obtusifolia (Brid.)Hag.
: tämligen allm. 15-tal lokaler.

Tayloria tenuis (With.)Schimp.
: mycket sällsynt, Bohus Fästning 1971 K W.,
Landvetter, C Hj 1932. Båda koll. fertila.

Tetraphis pellucida Hedw.
: allm. Äldsta fyndet 1821 (P F Wahlberg).

Tetraplodon mnioides (Hedw.)B S G
: Bohus (leg. Ingvar Nordin).

Thamnium alopecurum (Hedw.)B S G
: mindre allm, ett 20-tal lokaler.

Thuidium delicatulum (Hedw.)Mitt.
: tämligen allm.

Thuidium philibertii Limpr.
: mindre allm. På skalgrusbankar vanlig t ex
Torslanda, Torsby, Jörlanda, Källered, Tölö

Thuidium recognitum (Hedw.)Lindb.
: mindre allm.; Släp, Fässberg, Solberga,
Onsala, Källered, Fjärås.

Thuidium tamariscinum (Hedw.)B S G
allmän.

Tortella glareicola (Christ.)Crundw. & Nyh.
: sällsynt. Klövedal, Björholmen P.Hallb. 1958,
Björlanda, Telegrafberget 1952, P.Hallb.

Tortella fragilis (Hook. & Wils.)Limpr.
: sällsynt, Öckerö, Torslanda, Björlanda, Styrö,
Torsby, Klövedal.

Tortella inclinata (Hedw.)Limpr.
: sällsynt. Klövedal, Hallsbäck T H 1976.

Tortella tortuosa (Hedw.)Limpr.
: täml. allm. huvudsakligen på skalgrus eller
basiska bergarter. Ett 20-tal lokaler.

Tortula laevipila (Brid.)Schwaegr.
: Sällsynt, 4 lokaler : Askim, invid kyrkan och
på alm i Billdals park T H 1974 & -75, Vallda sn.,
på almträd nära prästgård samt invid Vallda säteri
M V 1976 resp. G.Kristensson 1980. Släp, Särö Väster-
skog på ek, T H 1980.

Tortula latifolia (Bruch.)
: sällsynt. Solberga, vid brofästet H P 1929.,
Släp, Särö, H P 1913., Örgryte G:1a kyrka C Hj 1912,
C S 1930, T H 1974.

Tortula muralis Hedw.
: Allm endast på murbruk och murar.

Tortula papillosa Wils.
: mindre allm. Bergjum, Landvetter, Fässberg, Örgryte,
Tuve, Jörlanda, Vallda, Ytterby, Bohus, Askim, Kilanda.

Tortula ruralis (Hedw.) Gaertn. et al.
: täml. allm.

Tortula subulata Hedw.
: mindre allm. på basisk jord. Månhal, Öxnevala, Onsala,
Fässberg, Örgryte, Öckerö, Romelanda, Torslanda.

Tortula virescens (De Not)De Not.
: sälls. Vallda, Solberga, Örgryte, Kvibergsnäs .

Trematodon ambiguus (Hedw.)Horn.
: sällsynt. Halland,Fjärås, Sundstorp C S 1922. c.fr.

Trichostomum brachydontium var. littorale
: sällsynt: Boh., Solberga sn., Brattön P A L & H P 1932.
Enda fyndet i Sverige.

Trichostomum tenuirostre(Hook. & Tayl.)Lindb.= Oxystegus t.
: mindre allm. 10 tal lokaler.

Ulota crispa (Hedw.)Brid. var. crispa
: Sannolikt sällsynt.

Ulota crispa (Hedw.)Brid. var. norvegica (Grönv.)A J E Sm. & Hill
(= U. bruchii Hornsch.)
: allmän.

Ulota drummondii (Hook. & Grev.)Brid.
: tämligen allmän, 20-tal lokaler, men har blivit ovan-
ligare p g a försurning.

Ulota hutchinsiae (Sm.)Ham. (= U.americana (P.Beau.)Limpr.)
: mindre allm.:Onsala, Släp, Fjärås, Tölö, Askim, Partille,
Jörlanda, Marstrand, St,Lundby, Hemsjö, Kilanda, Lerum.

Ulota ludwigii Brid. (= U.coarctata)
: mindre allm. : Fjärås, Örgryte (1926), Råda, Landvetter.

Ulota phyllantha Brid.
: mindre allm. På havsklippor, längs hela kusten.

Weisia controversa Hedw.
: mindre allm. ett 15-tal lokaler.

Weisia microstoma (Hedw.)C.Müll.(= Weissia brachycarpa (Nees & Hor
: mindre allm. ett 10-tal lokaler.

Zygodon conoideus (Dicks.)Hook. & Tayl.
: Fjärås, Rossared, på ek, C S 1921., Sätilla,
sydsidan av N.Ingsjön vid Dala, N.Hakkelier.

Zygodon rupestris (Hartm.)Milde (= vulgaris Nyh.)
: tämligen allm. Särskilt på ek.

Zygodon viridissimus (Dicks.)Brid.
: mindre allm. ett 10-tal lokaler.

Mossornas Vänners första vårexkursion 800330

Planerat för denna dag var en undersökning av ruta +7c i Jörlanda sn.. Det visade sig dock att vi varit väl optimistiska när vi bedömde vårens framsteg, ty snön låg fortfarande djup i skogarna, och någon undersökning var därför inte meningsfull. Vi passade istället på att göra en mjuk start för året genom att studera epifytfloran i Särö Västerskog. De många åldriga ekarna hyser där en intressant flora med flera oceaniska inslag. Detta gäller speciellt lavfloran, men även bland mossorna finns representanter.

Vanligast och ofta dominerande var Homalothecium sericeum och Leucodon sciuroides. Mer sällsynt växte Zygodon vulgaris och Z. viridissimus; den senare igenkänd på gemmae med längsgående tvärväggar. På några ekar i närheten av strandlinjen fann Tomas Tortula laevipila. Mossan, här rikligt med kapslar, har ett oceaniskt utbredningsmönster, men har hittills verkat haft en oförklarlig utbredningslucka längs svenska västkusten (fynd från Danmark, Skåne samt västra Norge finns). Ett högst intressant och betydelsefullt fynd alltså.

Gerhard Kristensson

Rättelse

I artikeln om 4 Atlantiska levermossor längs Svenska västkusten (M.V. nr9 april 1980) har tyvärr en felaktig uppgift kommit med. Mastigophora woodsii är ännu ej funnen på Norska västkusten. Tack alla Ni som hörde av er.

T. Johansson/K. Damsholt

MOSSORNAS VÄNNERS andra vårexkursion 13 april 1980

Inte mindre än 16 personer begav sig denna soliga och vårlika söndag till Onsalahalvöns sydspets, Mönsterudden. Denna och de sk Sönnerbergen norr därom kännetecknas av kala hållmarkspartier omväxlande med skyddade skrevor och smala dalar. Vegetationen är i det närmaste skoglös och ljunghed dominerar på partier med tunnt jordtäckte, kort sagt typisk Bohuslänsk kustnatur. På bergen finns rikligt av Racomitrium lanuginosum och Andreae rupestris, i övrigt sparsamt med mossor men destu rikare med lavar.

Några skalgrusavlagringar präglade platsen för vårt första stopp. Floran innehöll kalkindikerande arter som Tortella tortuosa, Ctenidium molluscum och Dicranum bonjeanii.

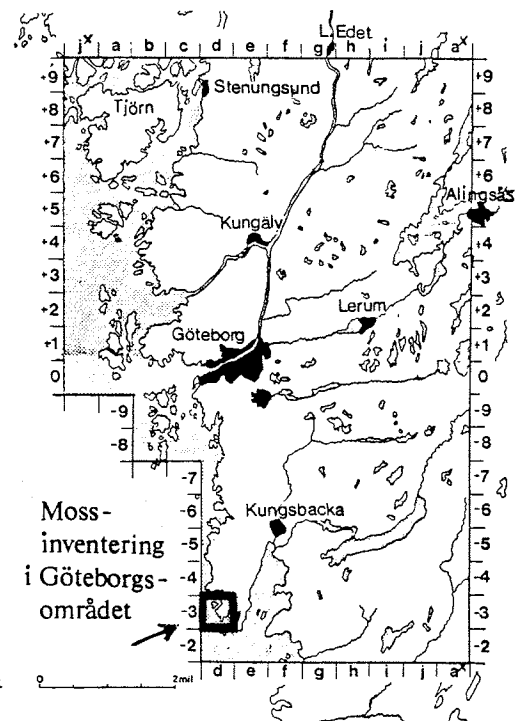
På berghällarna iaktogs de ur växtgeografi intressanta bladmossorna Campylopus flexuosus och C. fragilis båda oceaniska till sin utbredning.

I ett grunt kärrartat parti noterades Calliergon giganteum, Drepanocladus revolvens, Campylium stellatum och små mängder av bl a Cratoneuron filicinum, Bryum pseudotriquetrum och Brachythecium cfr mildeanum.

Några km norr om Sönnerbergen, närmare bestämt väster om Häcklehagen, på en nordbrant beskuggad av ek och asp gav många mossupplevelser bl a några lundmossor som Eurhynchium stokesii och Brachythecium velutinum, på några aspar epifyter som Orthotrichum stramineum och Frullania fragilifolia. Ett exemplar av den i området mycket ovanliga Buxbaumia indusiata hittades på en stubbe av Johnny Söderling.

Totalt noterade vi 119 arter, varav 25 levermossor.

Tomas H.

Mossornas Vänners tredje
vårexkursion 1980-04-27.

Fem mossvännar (Harry A, Peter C, Sten E, Sven F och Peter S) hedrades under denna exkursion genom deltagande av sju medlemmar från Göteborgs Botaniska Förening, vilka i gengäld fick sig en och annan bryologisk lärdom till livs.

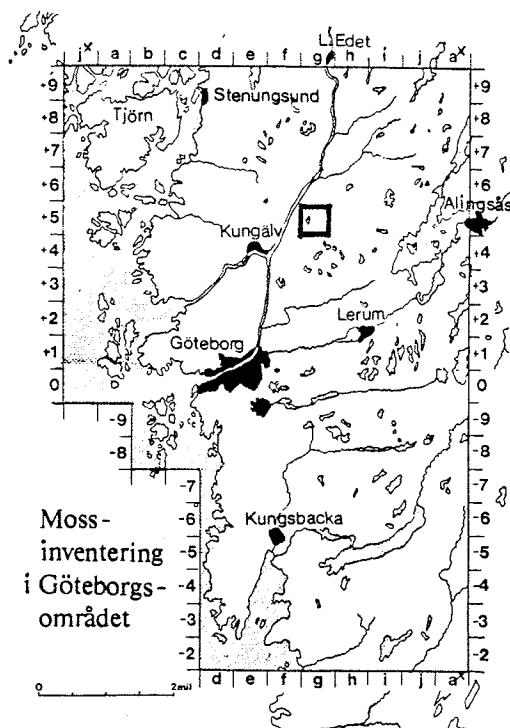
Turen gick till Starrkärrs sn, ruta +5g, och den första lokal vi besökte var östbranten av Valås; en c:a 100 m hög bergknalle med branta sidor och sura mineral.

Här kunde vi fröjdas åt en välutvecklad Cynodontium-flora, med arterna C bruntonii, C polycarpon och C strumiferum, samtliga kapselbärande. Likaså fertila och rikligt förekommande var Rhabdoweisia crispata och R fugax. I den fö typiska bergväggsfloran torde smärre tussar av följande arter förtjäna särskilt omnämnande: Hypnum imponens, Bartramia ithyphylla, Plagiothecium cavifolium samt Dolichotheca striatella. Och vem krafsade fram Schistostega pennata ur en klippskreva om inte Harry! Levermossor var det inte lika gott om, men på exponerade ställen hängde dock stora sjok av Gymnocolea inflata och där det var skuggigare trängdes ett par mindre, vackert vinröda, bestånd av Scapania scandica med Tritomaria quinquedentata och Calypogeia integristipula.

Prästalund, en gammal, kulturpåverkad ekskog strax V om Starrkärrs k:a, blev vårt nästa mål. Den östra, fuktigare delen av lunden, med stort inslag av hassel i buskskiktet, erbjöd med sina stubbar och lågor goda betingelser för ett flertal Brachythecium-arter samt för, de för biotopen typiska, Cirriphyllum piliferum och Eurhynchium striatum. Zygodon vulgaris var allmän som epifyt och på ett par omkullfallna ekar av ansenligt format växte de båda Hypnacéerna Platygyrium repens och Pylaisia polyantha. Den förra igenkänd på de gemmaebärande skottspetsarna och den senare på sina talrika uppräta kapslar.

För dem som gjorde sin första bekantskap med mossorna, kändes det som om det var tillräckligt med nya intryck för dagen, och då luftfuktigheten började överskrida gränsen för det acceptabla, var det inte så dumt att, efter en trevlig exkursion, återvända till civilisationen

tyckte PETER C.

Mossornas Vänners fjärde vårexkursion 800504

Trakten kring Ingsjöarna i Sätilla sn. visade sig vara överraskande rik. Vi höll till i ruta -8i och fann under dagens lopp flera för området sällsynta arter.

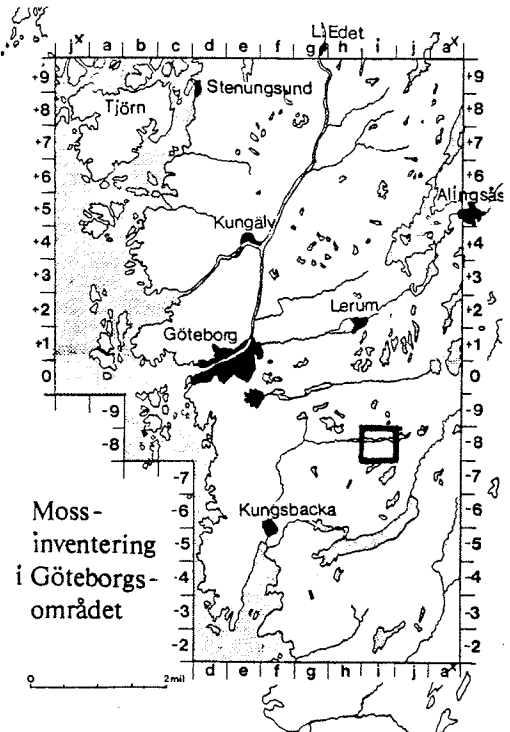
NO om Ingsered ligger en förfallen damm (Sågdammen). På de gamla cementblocken och i murfogarna växte t ex Amblystegium serpens, Barbula rigidula och Leptobryum pyriforme med talrika glänsande kapslar. Skogsvägen, som följer ån, var kantad av fuktiga lerslänter. Mycket rikligt växte där Oligotrichum hercynicum; mer sparsamt Blasia pusilla, Jungermania caespiticia och Dicranella rufescens. Högst upp på slänten fann Peter S. Buxbaumia aphylla.

En nordbrant, 500 m V om Kalvs-hult, med kvarliggande isöverdrag såg mycket lockande ut på håll. Här antecknade vi Rhabdoweisia fugax, Neckera crispa och Hylocomium umbratum, men fyndet med stort F gjorde Tomas: Pohlia elongata. P.F. Wahlberg ger i sin avhandling från 1820 (se H.A. & T.H. i MV 9) en uppgift om P. elongata men inget herbariematerial finns bevarat.

En mosse, Brearemossen, hann vi också med att besöka. En rad vitmossor kompletterade dagens artlista: t ex Sphagnum imbricatum, S. papillosum, S. tenellum och S. majus. Nämnas måste också det vackra och stora bestånd av Dicranodontium denudatum på vägen upp till mossen.

Deltagare: Harry A., Peter C., Åslög Dahl, Sven F., Tomas H., Gerhard K., Birgit Nielsen, Jonny Söderling och Peter S..

Antal mossor: 106 blad och 37 lever.

Gerhard Kristensson

Mossornas Vänners långexkursion till Danmark 1980, 23-26 maj.

Nio deltagare från Göteborgstrakten gästade Thomas Brandt-Pedersen i Langå på Jylland hela pingsthelgen. Tack vare Brandt-Pedersens goda ledning och kunskaper blev vi visade flera intressanta områden och fick se framförallt många kalkmossor som vi saknar i Göteborg.

Lördag förmiddag började med ett besök på en öppen jordsluttning i Mariager före detta kalkbrott. Det blåste kallt och bland den frodiga kalkfloran samlade vi den krävande Homalothecium lutescens rikligt fruktifierad. Den i Danmark mycket sällsynta Entodon concinnus återfanns. Nästa anhalt blev Dania kalkbrott som bjöd på många sorters mossor inte minst lermossor som Aloina spp, flera Barbula-arter bl a B. acuta och B. hornschuchiana. Självp uppskattade jag mycket en tuss Pottia lanceolata. Flera av oss uppskattade de "röda sandkornen" d v s Phascum floerkeanum.

Eftermiddagen ägnades åt ett rikkärr på nordsidan av Mariager fjord (Bramslev Backer) som innehöll Palludella squarrosa, Moerchia hibernica, Sphagnum teres och Tomentypnum nitens. Stort nöje var att få se rikligt av majnycklar (Orchis majalis). Övernattning skedde i en sjukstuga i ett samhälle utanför Randers.

Söndag besökte vi tillsammans med Gert Mogensen Vandplasken (strax söd. om Hirtshals), troligen det rikaste av Jyllands rikkärr. Av allt vi fick se tyckte jag personligen att Splachnum vasculosum i riklig och praktfull mängd var minnesvärt. Andra trevliga arter var Catoscopium nigritum "golfklubbmossan", Drepanocladus sendtneri, Campylium elodes och "Bryum neodamense". Dessutom fann vi två senkomna vänner, Glen Slack och PeO Nyman, den förra amerikan och den senare svensk.

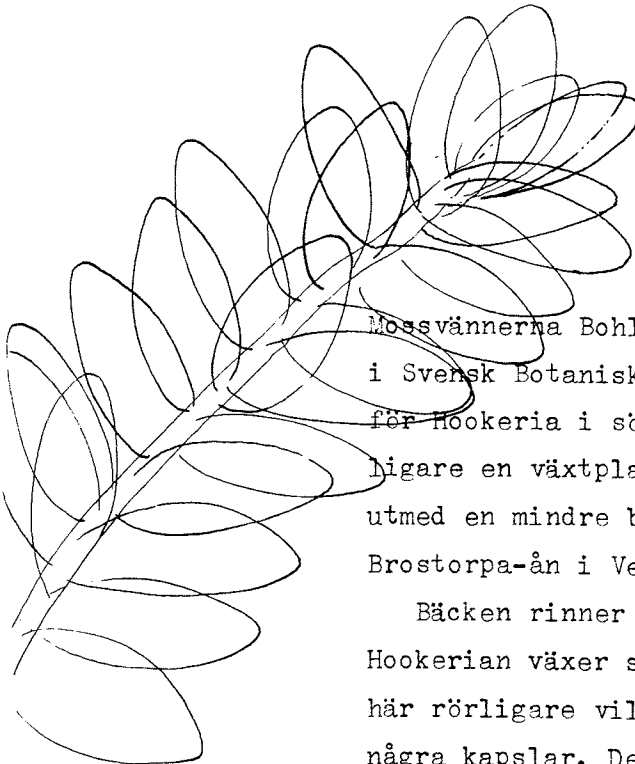
Exkursionen fortsatte norrut till Råbjerg Mile där det fantastiska ökenlandskapet i en fuktig dalbotten bjöd på bryofyt-vegetation. Flera svårbestämda Bryum- och Pohlia-arter samt små levermossor koloniserade sanden. Natten tillbringades på Tvärred Camping.

Måndag morgon gjordes en kort utflykt längs Tvärredån där vi noterade Leptodichyum kochii och Physcomitrium pyriforme längs vattenbrynet. Efter bilresa söderut förbi Fredrikshamn och in i Säby skov fick vi i lungt tempo granska skuggiga åbrinkar med Conocephalum conicum, Diplophyllum albicans och Bartramia ithyphylla.

I en askskog med lundflora ungefär mitt mellan Säby och Fredrikshamn gjordes sista stoppet. Eurhynchium spp, samt Brachythecium rivulare och Cratoneurom filicinum förekom rikligt intill och i källflöden. Att Tomas slarvat bort båtbiljetten i Kurt-Anders bil hindrade tyvärr oss inte från att på utsatt tid angöra Göteborg.

Tomas H.

Hookeria lucens, en tredje lokal i Halland
samt en annorlunda biotop i Trollehallar. (Skåne)

Mossvännerna Bohlin, Gustafsson och Hallingbäck har i sin artikel i Svensk Botanisk Tidskrift (71, 1977 sid. 272) markerat två lokaler för Hookeria i södra Halland. Ungefär mitt emellan dessa är ytterligare en växtplats funnen. (Inger Larsson 79-11-18). Arten växer utmed en mindre bäck, endast c:a 50cm bred, som rinner ut i Brostorpa-ån i Veinge s:n.

Bäcken rinner genom ett myrplan i en mindre dal men just där Hookerian växer sluttar marken ned mot ett annan plan. Vattnet blir här rörligare vilket tydligen gynnar tillväxten. Vi har ej funnit några kapslar. Den relativt vanliga följe-arten Trichocolea tomentella växer sparsamt en bit från bäcken. Längre uppströms i större mängd men här saknas Hookeria. Skogen kring växt-platsen är ovanligt gles och ger ej den starka skugga som arten brukar föredra men mikroklimatet är säkert så mycket gynnsammare.

Utmed detta parti av bäcken växer även bl.a. : Pellia epiphylla, Scapania undulata, S. nemorosa, Plagiochila asplenoides, Mnium hornum M.punctatum, Thuidium tamariscinum, Fontinalis antipyretica, Rhytidiadelphus loreus, Plagiothecium undulatum, Sphagnum palustre och S. fallax. På några ställen vid basen av alrötter Dicranodontium demudatum i tjocka mattor.

För en tid sedan besökte jag den klassiska Hookeria-lokalen Trolle-Hallar vid Hallandsås nordsluttning. Hookerian växer utmed hela bäcken och tycks trivas bra. Ungefär 1 km in blir dalen trängre, skuggan djupare och storblockiga rasbranter dyker upp på båda sidor. Här växer arten c:a 15 m. från bäcken dels direkt på marken och dels vid basen av klippväggar. Detta senare lär vara ett vanligt växtsätt i Norge. Även Trichocolea växer här direkt på marken strax bredvid Hookeria-kuddarna. En del av bladen i dessa Hookeria-bestånd har rhizoid-trådar utgående från bladspetsen, ungefär i stil med Calliergon stramineum. Kan ej erinra mej ha sett detta tidigare.

Strax bredvid Hookeria på marken uppe i slänten växer renbestånd av Anastrophyllum minutum f. cuspidata, en intressant form med blad ej så kupade som huvudformen. Blad-spetsen ibland med 3 celler i rad.

Torbjörn Johansson